

**ДЕРЖАВНА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА УСТАНОВА
«АКАДЕМІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ»**

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ФІНАНСОВИЙ ІНСТИТУТ

ПРОГРАМА

**вступного іспиту (випробування)
для здобуття наукового ступеня доктора філософії
(третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти)**

з іноземної мови (англійської)

Вступний іспит з іноземної мови (англійської) до аспірантури Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового управління» має на меті визначення рівня підготовки вступників з іноземної мови та подальше спрямування навчання іноземній мові в аспірантурі з огляду на актуальність інтеграції освітньої системи України у європейський та світовий освітній простір.

Метою вступного випробування з іноземної мови є виявлення компетентностей, якими володіє кандидат на вступ до аспірантури для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальностей 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Вступники до аспірантури мають демонструвати високий рівень сформованості комунікативної іншомовної (мовної та мовленнєвої) компетентності, що відповідає рівню B2 (Upper-Intermediate) – незалежний користувач – згідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Функціональна компетентність характеризує рівень володіння іноземною мовою для академічних цілей, а саме: вміння читати наукові тексти (першоджерела), анотувати та реферувати їх; слухати та конспектувати лекції; готувати та здійснювати презентації; брати участь у конференціях, семінарах тощо.

Мовна (лінгвістична) компетентність передбачає володіння орфографічними, орфоепічними, лексичними, фонетичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної іноземної мови. Мовленнєва компетентність охоплює рецептивні (аудіювання та читання) та продуктивні вміння (говоріння, письмо та переклад).

Іншомовні компетентності вступника на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти:

Лінгвістична:

– засвоєння лексики (у тому числі фахової термінології), що є необхідною для комунікації в академічній та професійній сферах;

- засвоєння граматичних структур, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів в академічній та професійній сферах;
- використання у мовленні різноманітних граматичних конструкцій, оперування всіма часовими формами в активному та пасивному стані, умовними реченнями;
- знання правил синтаксису, без яких неможливо розпізнавати і продукувати широке коло текстів в академічній та професійній сферах;
- застосування мовних форм, властивих для офіційних та розмовних реєстрів;
- володіння словниковим запасом 3000-4000 слів, користування ідіомами, фразеологічними зворотами тощо.

Мовленнєві компетентності:

Читання:

- розуміння автентичних текстів, пов'язаних з навчанням та спеціальністю, з підручників, науково-популярних та спеціалізованих журналів, джерел Інтернет;
- розуміння головної ідеї, здатність знаходити необхідну інформацію в неадаптованій літературі за фахом;
- вміння передбачати основну інформацію тексту за його заголовком та ілюстративним матеріалом, що супроводжує текст (прогнозуюче читання);
- здатність здійснювати ознайомче читання неадаптованих текстів за фахом для отримання необхідної інформації;
- здатність здійснювати переказ змісту складних текстів;
- накопичувати інформацію з різних джерел для подальшого її використання (на презентаціях, конференціях, дискусіях в академічному навчальному середовищі, а також у подальшій науковій роботі);
- здатність до ведення академічної та професійної кореспонденції (листування, електронні повідомлення тощо).

Письмо:

- здатність писати анотації до неадаптованих текстів за фахом;

- здатність складати реферати на основі автентичної економічної літератури за фахом;
- здатність складати тексти презентацій, використовуючи автентичні науково-економічні матеріали за фахом;
- здатність писати зрозумілі, деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з особистою та професійною сферами;
- здатність готувати та продукувати ділову та професійну кореспонденцію з високим ступенем граматичної коректності;
- здатність писати з високим ступенем коректності резюме, заповнювати бланки для академічних та професійних цілей тощо.

Монологічне мовлення:

- здатність представляти себе і свою роботу (доповідь, проект тощо) за різних умов – ділового та неофіційного спілкування;
- володіння мовленнєвим етикетом (використання офіційного та неофіційного стилю) повсякденного й професійного спілкування;
- володіння всіма видами монологічного мовлення (інформування, пояснення, уточнення тощо);
- здатність проводити презентації та тренінги;
- здатність робити коротке непередбачене повідомлення, поєднуючи елементи опису, оповідання й міркування;
- здатність виступати на конференціях з доповідями та повідомленнями.

Діалогічне мовлення:

- здатність без підготовки починати, вести й завершувати бесіду;
- здатність вести бесіду, демонструючи елементи розпиту, пояснення, висловлення власної думки, наведення аргументів «за» і «проти» тощо;
- уміти встановлювати контакти у ситуаціях повсякденного, професійного та наукового спілкування (контакти по телефону, обмін інформацією/дискусія/диспут у ході семінарів, тренінгів, конференцій тощо);
- фіксувати потрібну інформацію під час спілкування;
- вміння висловлюватись з незначною кількістю граматичних помилок, та виправляти їх під час спілкування.

Аудіювання:

- здатність розуміти адаптовані для свого рівня аудіозаписи з першого прослуховування;
- здатність розуміти носіїв мови (офіційний та неофіційний стилі спілкування) за умов швидкого темпу мовлення чи наявності акценту;
- вміння розуміти прослухані ТВ новини, інші повідомлення професійного спрямування та про поточні події;
- здатність розуміти більшість фільмів літературною мовою;
- можливість розуміти об'ємні висловлювання та лекції і стежити за складною аргументацією на досить знайомі теми.

Рівень володіння іноземною мовою вступників (PhD кандидатів) має бути не нижче рівня B2; відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій Ради Європи з питань освіти.

Навчальний матеріал з англійської мови який повинен опанувати здобувач третього освітнього рівня перед складанням вступного іспиту:

ФОНЕТИКА. Знати основні правила читання англійської мови, розуміти основні і додаткові знаки міжнародної фонетичної транскрипції, не допускати фонологічних помилок, розбиратися в читанні диграфів, максимально точно відтворювати інтонаційний малюнок речення і структури синтагми.

ГРАМАТИКА. Морфологія. Вміти граматично правильно будувати речення будь-якого типу (розповідне, питальне, наказове) в рамках наступних граматичних тем:

1. Іменник: Категорія числа, загальні і власні імена, абстрактні і конкретні іменники. Засоби словотворення. Присвійний відмінок.

2. Артикль: Види артиклів, основні випадки вживання артиклів з різними семантичними групами іменників. Відсутність артикля. Вживання артикля в ідіоматичних виразах та фразеологізмах.

3. Прикметник: Види прикметників. Утворення ступенів порівняння якісних прикметників – синтетичний, аналітичний та суплетивний спосіб. Інші засоби передачі порівняльності.

4. Числівник: Розряди числівників. Кількісні та порядкові числівники. Дробні числівники. Дати (дні і роки).

5. Займенник: Розряди займенників: особові, присвійні, зворотні, вказівні. Питальні, неозначені, безособові. Відносні, з'єднувальні, негативні, підсилювальні. Абсолютна форма присвійних займенників.

6. Дієслово: Розряди дієслів: повнозначні, допоміжні, модальні, дієслова-зв'язки. Перехідні та неперехідні дієслова. Граматичні категорії англійського дієслова: особа, число, спосіб, час, стан (активний і пасивний). Правильні і неправильні дієслова. Дієслово «to be». Конструкція there + be.

Часи дієслів в активному стані: групи Indefinite (Simple), Continuous (Progressive), Perfect, Perfect Continuous (Perfect Progressive).

Узгодження часів. Future in the Past.

Пряма і непряма мови. Трансформації прямої мови в непряму.

Часи дієслів у пасивному стані. Типи пасивних констукцій. Неособові форми дієслова: інфінітив, герундій, дієприкметник. Предикативні конструкції з неособовими формами (Objective with the Infinitive, Objective Participial, Nominative with the Infinitive). Вживання неособових форм у складному додатку (Complex Object). Модальні дієслова – первинні і вторинні функції. Модальні еквіваленти.

7. Прислівник. Розряди прислівників. Ступені порівняння прислівників. Місце прислівника у реченні.

ГРАМАТИКА-СИНТАКСИС. Типи речень. Просте та поширене речення. Порядок слів у реченні. Структура питальних речень. Головні члени речення. Основні способи вираження підмета. Займенник «it» у функції підмета.

Присудок – простий, складний, дієслівний, іменний. Узгодження підмета і присудка.

Особові, неозначено-особові та безособові речення.

Другорядні члени речення: означення, додаток, обставини. Типи додатків – простий і складний.

Складне речення. Складносурядне та складнопідрядне речення. Типи сполучників.

Види підрядних речень.

Умовні речення – прості та складнопідрядні. Різні типи умовного способу – реальна умова, проблематична умова та нереальна умова.

Складнопідрядні речення з підрядним підмета.

Емфатичні конструкції. Засоби вирішення присудку. Засоби вирішення підмету та другорядних членів речення.

Інверсія. Основні типи інвертованих конструкцій.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО БІЛЕТУ

Завдання екзаменаційного білету з дисципліни «Іноземна мова» (англійська):

1. Читання і письмовий переклад зі словником рідною мовою автентичного тексту з фаху згідно додатку.
2. Письмове анотування іноземною мовою (англійською) українського тексту загальнонаукового характеру згідно додатку.
3. Тест з граматики та лексики згідно додатку.
4. Співбесіда англійською мовою з питань наукового дослідження (дослідницької пропозиції).

Вступне випробування до аспірантури проходить в усно-письмовій формі і націлене на перевірку рівня сформованості мовленнєвої та мовної компетентностей, що відповідає рівню B2 (Upper-Intermediate) – незалежний користувач. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів за питаннями екзаменаційного білету є пропорційним, тобто по 25 балів на кожне виконане завдання. Мінімальна кількість балів, що відповідають рівню B2 – 80 балів, максимальна – 100 балів.

Зразок автентичного тексту з фаху для читання і письмового перекладу зі словником українською мовою

Two Views of the Proper Role of Government in the Economy:

Paul Samuelson and Milton Friedman

Paul Samuelson and Milton Friedman are two of America's most distinguished economists. In recognition of their achievements, Samuelson was awarded the Nobel Prize in Economics in 1970 and Friedman in 1976. Both spent most of their professional lives on the faculty of major universities (Samuelson at the Massachusetts Institute of Technology, and Friedman at the University of Chicago). Though they have much in common, they hold strikingly different views on economic issues. In particular, they differ on what role the government should play in the economy.

Classical economists had long recognized the need for government to provide goods and services that would not or could not be provided by the private sector (like national defense). But they urged that this participation be kept to a minimum.

Samuelson argued that too many of the problems the classical economists wanted to leave to the marketplace were not subject to its influence. These externalities, affecting things like public health, education, and environmental pollution, were not subject to the laws of supply and demand. Consequently, it was up to government to establish goals for the economy and use its powers to achieve them.

Milton Friedman sees things differently. Like the classical economists of old, he regards supply and demand as the most powerful and potentially beneficial economic forces. The best that government can do to help the economy, in Friedman's view, is to keep its hands off business and allow the market to "do its thing." The minimum wage laws are a case in point. Whereas Samuelson endorses minimum wage laws as a means of helping workers at the bottom of the income ladder, Friedman would argue that by adding to unemployment, they harm the very people they were designed to help. That is, he explains, by increasing labor costs, minimum

wage laws make it too expensive for many firms to hire low-wage workers. As a result, those who might otherwise be employed are laid off.

On the one hand, Samuelson endorses the concept of government-sponsored programs such as public housing and food stamps as a means of reducing poverty. Friedman, on the other hand, would prefer to give the poor additional income and allow them to use the funds to solve their problems without government interference. To apply this concept, Friedman suggested the "negative income tax." The *graduated* income tax takes an increasing amount in taxes as one's income rises. The negative income tax would apply a sliding scale of payments to those whose income from work fell below a stated minimum.

Зразок україномовного тексту наукового характеру для читання і письмового перекладу англійською мовою

Податки у фінансовому забезпеченні функцій держави в Україні

Важливим економічним інструментом втручання держави у процеси розширеного відтворення, розподілу і перерозподілу національного продукту, стимулювання розвитку економіки є податки. З їхньою допомогою держава може ефективніше регулювати темпи економічного зростання, механізм циклічного розвитку економіки, формування структури і пропорцій суспільного виробництва, але здійснювати це лише за наявності ефективної податкової політики, яку можна визначити як сукупність заходів держави у сфері побудови податкової системи та мобілізації податків до бюджету. Оптимізація податкової політики спрямована зрештою на гармонізацію інтересів держави і суб'єкта – платника податків і викликає стійкий інтерес зарубіжних і вітчизняних учених-економістів.

Водночас питання впливу податкової політики на формування доходів бюджету й стабільність соціально-економічного зростання України потребує поглибленого аналізу, оскільки побудова ефективної податкової системи – одна з найактуальніших проблем процесу становлення ринкових відносин та інтегрування української економіки у світовий ринок. Серед головних завдань податкової політики важливим є забезпечення фінансовими ресурсами потреб держави для виконання покладених на неї функцій, а також сприяння створенню умов для економічного зростання і підвищення суспільного добробуту. Податкова політика є вагомою складовою фінансової політики держави і передбачає використання певних видів оподаткування, процентних ставок, надання преференцій тощо.

Досить часто зарубіжні та вітчизняні вчені не виокремлюють податкову та бюджетну політику, а поєднують їх у понятті “фіскальна політика”. Це пов'язано з тим, що податкова політика безпосередньо впливає на обсяги доходів державного бюджету. Бюджетні ж видатки слід враховувати у процесі

вдосконалення оподаткування. При застосуванні терміна “фіскальна політика” ми вказуємо на взаємозв’язок податкової та бюджетної політики, але в цьому випадку залишаємо поза увагою таку важливу складову бюджетної політики, як управління державними запозиченнями. Головною проблемою податкової політики є встановлення балансу між двома чинниками, якими визначають потребу в податках, а саме необхідністю фінансового забезпечення виконання державою притаманних їй функцій та вирішенням соціально-економічних питань. Розвиток національної економіки залежить від ефективності використання коштів бюджету, але так само суттєвим є формування доходів бюджету. Адже видатки бюджету формують з урахуванням прогнозованих надходжень до бюджету та економічно обґрунтованого розміру бюджетного дефіциту. Враховуючи те, що переважну частину доходів Державного бюджету України становлять податкові надходження, постає питання використання таких інструментів податкової політики, які б забезпечували максимальне наповнення державного бюджету, не стримуючи при цьому економічного розвитку та не провокуючи ухиляння суб’єктів господарювання від сплати податків.

Зразок тестів з граматики та лексики

Оберіть правильний варіант відповіді:

1. If you are unsure whether to take steps into investing in the stock market, let's consult Mike as he always provides advice.

exaggerated

implausible

inevitable

reasonable

valueless

2. We would be using our own copying machine, but you did not make use of it, so it broke down.

adequately

properly

cheaply

wastefully

arrogantly

3. The eighth question might have been easier because almost every student answered it correctly.

more

hardly

rather

by far

further

4. The role of television in this modern era has diminished as it has been replaced by the computer to a great extent.

systematically

considerably

hardly

proportionally

vaguely

5. I had to spend 5 minutes on the 3rd question and had great difficulty answering it. I think it was of all.

more confusing than

as confusing as

the most confused

more confusing as

the most confusing

6. Enrica seems very desperate because she is typing to complete the monthly sales report.

too slowly

much slowly

slow enough

rather slowly

fast enough

7. I have bought useful reference books I don't know which one I will start first.

so many / that

such a lot / that

too many / as

so few / than

so much / than

8. No country has developed in textile as to supercede the States China.

more / than

so / that

such / as

some / like

much / than

9. Remains castles form a substantial part of a city's both historical and cultural richness.

as

like

similar

also

alike

10. It took us long to reach the camping-site I regretted not having stayed at home instead.

such / as

further / than

enough / as

so / that

so / as

11. Many experts emphasize that the positive effects of declining inflation will expectations.

overcome

surpass

undermine

rectify

succeed

12. Dentists strongly suggest brushing teeth using toothpaste to them from decaying.

defer

protect

guard

waste

condemn

13. He has recently drawing to make himself relaxed.

adopted

relinquished

adjusted

benefited

progressed

14. Lots of crafts like weaving are slowly being revived.

habitual

vivid

hard

proportional

traditional

15. I whether our opponent company will make any profit at all.

expect

claim

doubt

admit

recommend

16. The rise in the prices her to sell her share for a nice profit.

achieved

annoyed

meditated

advised

facilitated

17. Should that company wish to attract workers, it ought to the pay.

lower

raise

spread

rise

accrue

18. The kidney transplant operation was complicated, so the operating team had to take special care to ensure its success.

slightly

nearly

immediately

extremely

probably

19. Before the invention of refrigeration, the of fish and meat must have been a problem.

treatment

maintenance

addition

presentation

preservation

20. The police finally arrested the criminal.

famous

renowned

respectable

notorious

temporary

21. The two speakers agree that a big problem with speaking in public is:

would last the audience's attention during a speech

lost the audience's attention during a speech

losing the audience's attention during a speech

would have lost the audience's attention during a speech

22. The poster campaign came at a time when:

various aspects of life in London was changing

various aspects of life in London were changing

various aspect of life in London were changing

various aspects of life in London would have been changing

23. The woman mentions medical stories:

to describe why people dislike the news media

is describe why people dislike the news media

would have been describe why people dislike the news media

was describe why people dislike the news media

24. I've just noticed that:

the car will almost be running out of petrol

the car would almost run out of petrol

the car has almost run out of petrol

the car was almost run out of petrol

25. It is reported that:

has been recovered in hospital

would be recovered in hospital

he was been recovered in hospital

26. he is now recovering in hospital Laura's teacher says that:

she doesn't have a serious attitude to work

she wouldn't have a serious attitude to work

she is not having a serious attitude to work

she would have never had a serious attitude to work

27. He lost his job because he couldn't do:

what had required

what has required

what is being required

what would have been required

28. If you are thinking of leaving your job, you may think that:

handing in your letter is the end of the matter

hand in your letter would the end of the matter

handing in your letter mast the end of the matter

hand in your letter is being the end of the matter

29. For the employee, an exit interview may feel like an ideal opportunity:

would tell about everything

must tell about everything

to tell about everything

may tell about everything

30. Someone who has already resigned is more likely to be truthful:

when to give their opinions

when is to give their opinions

when would have given their opinions

when giving their opinions

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Bernard Hartley & Peter Viney. – Streamline English. Connections. – Oxford University Press, 1993.

Bernard Hartley & Peter Viney. – Streamline English. Departures. – Oxford University Press, 1993.

Bernard Hartley & Peter Viney. – Streamline English. Destinations. – Oxford University Press, 1993.

Bernard Hartley & Peter Viney. – Streamline English. Directions. – Oxford University Press, 1993.

Lis & John Soars. Headway Elementary. - Student's-book. - Oxford University Press, 1996.

Lis & John Soars. Headway Elementary. – Work- book. - Oxford University Press, 1996.

Lis & John Soars. Headway Intermediate. - Student's Book. - Oxford University Press, 1996.

Lis & John Soars. Headway Intermediate. – Work - book. – Oxford University Press, 1996.

Lis & John Soars. Headway Pre-Intermediate. - Student's-book. – Oxford University Press, 1996.

Lis & John Soars. Headway Pre-Intermediate. – Work - book. – Oxford University Press, 1996.

Lis & John Soars. Headway Upper-Intermediate. – Student's-book. - Oxford University Press, 1996. – 128 p.

Lis & John Soars. Headway Upper-Intermediate. – Work - book. – Oxford University Press, 1996. – 136 p.

Michael A. Pyle, Mary E. Munro. Test of English as a Foreign Language. Preparation Guide, Cliff Notes, Inc., USA, 2002.

Murphy R. English Grammar in Use (for elementary students). – Cambridge University Press, 1994.

Murphy R. English Grammar in Use: a self-study reference and practice book for Intermediate students, with answers – Cambridge University Press, 1994. – 328 p.

Remacha Esteras. Infotech. English for computer users. Student's Book. Third edition.– Cambridge University Press, 2002.

Thompson and Martinet. A Practical English Grammar.

Thomson A.J., Martinet A.V., A Practical English Grammar, Exercises 1,2 – Oxford University Press, 1999.

Virginia Evans. CPE Use of English. Examination Practice.

Бизнес-курс английского языка / Под общей ред. Богацкого И.С. – 5-е изд., испр. – К. : ООО «ИП Логос», 2003. – 352 с.

Верба Л.Г., Верба Г.В. Граматика сучасної англійської мови. Довідник. – К. : «Логос», 2002. – 352 с.

Каменский А. И. Практическая грамматика английского языка: справочное пособие для неязыковых вузов/ А.И. Каменский, И.Б. Каменская. – Харьков: ИНЭМ, 2002. – Ч. 1. – 278 с.